

CASA DE LA VILA

L'AJUNTAMENT INFORMA 10

Ha transcorregut gairebé mig any, des de què us varem fer arribar l'últim Ajuntament Informa. Creiem, per tant que és hora de posar al dia la informació sobre les diverses activitats del municipi. Com és habitual en aquestes comunicacions agruparem la informació d'acord amb les competències de cada regidoria.

URBANISME I OBRES

SINDICAT

Com haureu pogut observar, la segona fase de remodelació del Sindicat està ja pràcticament enllestida.

La construcció del mur sobre el barranc de les "Castellanes" i també el mur lateral al costat de cal "Xato" ha permès ampliar l'espai d'aquesta plaça i millorar sensiblement la seguretat i l'aspecte de tota la zona. Volem aprofitar aquesta comunicació a tots els veïns, per manifestar el nostre agraïment al Sr. Joan Rofes Pinyol per la donació que ha fet al municipi d'una part del terreny que era de la seva propietat. A les persones que des de els nostres

llocs a l'Ajuntament ens toca vetllar amb els problemes de cada dia, ens reconforta trobar, de tant en tant, aquesta voluntat de col·laboració i de implicació amb els projectes del municipi, com la que ha demostrat en aquest cas el Sr. Joan Rofes. Moltes gràcies, en nom de l'Ajuntament i de tot el poble, al Joan de "Cal Masón"

Un cop finalitzada aquesta 2ª fase, disposarem doncs, d'un espai adient perquè es pugui efectuar amb comoditat la venda ambulat del pa, verdura, roba, etc. Per altra banda es un espai que també ens ha de servir per complementar les activitats que es realitzin a la Sala Polivalent i que pot donar molt de joc, sobre tot durant els mesos d'estiu.

En una 3ª fase, més endavant, és previst enllestir en pedra el mur i la instal·lació d'energies renovables.

CARRER LES FLORS

Els detalls pendents d'acabament de la primera fase del carrer de Les Flors, com són el soterrament de les línees telefòniques, la posta en marxa del nou enllumenat públic i la instal·lació del parc infantil estan en fase de negociació amb les companyies afectades, (Telefònica i Fecsa) per un costat i pendents de diverses gestions per tal d'instal·lar un terra de seguretat en el parc infantil.

Confiem enllestir en breu totes les gestions pendents i donar per acabada aquesta primera fase.

La segona fase del carrer de Les Flors, es previst iniciar-la passat l'estiu. Estem, ara, fent els últims tràmits per tirar endavant aquesta obra.

També s'estan ultimant les gestions per determinar les dates de realització de la resta d'obres previstes en aquesta legislatura. Un cop es disposi de tota la informació us la farem arribar de manera oportuna.

AGRICULTURA I MEDI AMBIENT

CAMINS

Les pluges del mes de maig, han malmès alguns dels camins del terme. Estem fent gestions amb el Departament d'Agricultura, per tal de poder aconseguir ajut per arranjar-los.

La Societat de caçadors de La Torre, farà també l'aportació acordada per l'arrendament del "Coto de caça", amb la que es pavimentarà algun tram o s'afegirà a l'ajut que es pugui obtenir del Departament d'Agricultura si fos necessari.

També s'estan fent les gestions perquè d'acord amb la normativa establerta pel Departament de Medi Ambient i controlada pels agents rurals, es portin a terme les accions necessàries per evitar dins del possible els danys que provoquen en aquesta època els "jabalins".

Per altra banda i amb l'aportació del Consell Comarcal i del Consorci de la Serra de Llaberia, s'han netejat i senyalitzat els camins del "Tros del Pigall" al "Coll Roig" i el de l'obaga fins al "Pla de la Femada" i des de aquest punt fins a la vall de "Massanes", passant pel "Coll de la Torniola".

El que es pretent amb la recuperació i manteniment d'aquests antics camins de ferradura, és fomentar l'excursionisme, facilitar el coneixement del terme a les generacions més joves, que no els han conegut quan eren els únics camins que permetien accedir als "trossos", ajudar al manteniment del medi i en definitiva contribuir a vitalitzar el nostre poble.

Aquest estiu s'intentarà instal·lar de nou el punt d'informació sobre la Serra de Llaberia, tal com es va fer l'any passat. Aquest punt d'informació, aquest any es complementaria amb l'exposició "Un tomb per l'Antiguitat" que tenim oberta a la Sala Polivalent del Sindicat.

ABOCADOR DE RUNES

Actualment s'estan portant a terme els treballs de clausura de l'abocador de runes del "Toll Negre". En una primera fase es posa una coberta de terra sobre tota la zona afectada per l'abocament de runes i posteriorment es farà una sembra per fixar aquesta terra i millorar l'aspecte visual de tota la zona.

Com ja s'ha comunicat anteriorment, tota la runa produïda per obres s'ha de portar a l'abocador comarcal de Falset.

Per petites quantitats de runa es previst instal·lar una estació receptora en un punt proper al poble. Un cop instal·lada aquesta estació receptora, les petites quantitats de runa es podran abocar en aquest lloc on es previst ubicar-hi també la banyera recol·lectora d'andròmines.

SERVEIS SOCIALS

ANTENA T.V.

Com ja s'ha informat recentment, les adaptacions que s'estan efectuant als repetidors de TV, dels quals rebem les senyals, per tal d'adequar-los a la Televisió Digital Terrestre, han comportat la pèrdua de senyal i/o que aquesta no tingui la qualitat que teníem últimament. Hem d'estar a l'espera de què el nou sistema es posi en marxa per tal d'efectuar els canvis que siguin necessaris, dels quals ja us anirem informant puntualment.

TELEFONIA MÒBIL

Seguim amb els tràmits per la instal·lació del repetidor de telefonia mòbil i millorar la cobertura. Aquests tràmits són complexos i llargs ja que es necessiten els informes favorables de diversos Departaments de la Generalitat abans no es pugui donar la llicència per la seva instal·lació. Tot i això es troben ja molt avançats.

DIPÒSIT D'AIGUA

Aquestes últimes setmanes s'ha procedit a netejar el dipòsit regulador i s'estan realitzant treballs per tal d'aconseguir que l'aigua sobrant de les fonts, surti per la "Font de la Pepa". Esperem que s'enllesteixi aviat.

ANIMALS DE COMPANYIA

Es recorda a tots els propietaris de gossos, gats i fures, la obligació de registrar aquests animals al cens municipal d'animals de companyia.

Es recomana a tots els propietaris d'aquests animals que fins al 31 d'agost passin per les oficines de l'Ajuntament per tal d'actualitzar el registre.

El Departament de Medi Ambient, a través de la Direcció General del Medi Natural, s'encarregarà de controlar el compliment d'aquesta normativa.

TERIFES AIGUA

Les famílies amb 4 o més persones que conviuen en el mateix domicili, poden disposar d'una bonificació en la tarifa de l'aigua potable. Podeu demanar més informació a les oficines de l'ajuntament.

CULTURA, JOVENTUD I ESPORTS

Per aquest estiu es previst instal·lar unes cistelles de mini basket a la pista esportiva i posar a disposició dels petits i dels joves divers material esportiu.

El dia 15 d'agost a les 10 de la nit hi haurà una projecció de cinema a la fresca a la pista esportiva com a complement de les festes d'estiu.

Es projectarà la cinta SPIDERMAN 3, i la sessió es gratuïta per tots els públics.

També com ja s'ha comentat en Medi Ambient, es potenciarà la visita a l'exposició "Un tomb per l'antiguitat".

PETITS APUNTS SOBRE L'HISTÒRIA DEL NOSTRE POBLE

EL TUNEL DE L'ARGENTERA

L'any 1992 va ser un any de grans esdeveniments. La celebració de les Olimpíades a Barcelona va ser el que va tenir més projecció a nivell mundial, com no podia ser d'altra manera. Però, i això són coses que només passen en aquest país que es diu Espanya, potser perquè no tot el protagonisme (i totes les inversions) se'ls emportés Barcelona, també aquell any, Madrid va ser Capital Europea de la Cultura i es va celebrar a Sevilla la Expo 92.

El primer AVE Madrid – Sevilla va ser inaugurat aquell any. Aquí, han hagut de passar més de 15 anys, per que arribi finalment, a “tranques i barranques”, fins a Barcelona.

Aquest va ser el primer tren d'alta velocitat, i fins fa ben poc doncs, l'únic de l'Estat espanyol.

Pot ser que, com a conseqüència de la celebració de tots aquests grans esdeveniments, ningú va recordar que aquest mateix any feia el centenari el túnel de l'Argentera. Durant molts anys aquest túnel de la línia Barcelona-Reus-Mora-Caspe-Zaragoza-Madrid, va ser el més llarg d'Espanya i la seva construcció entre els anys 1883 i 1890 va ser una gran obra d'ingenieria.

La construcció del túnel de l'Argentera, va tenir en aquella època, una gran repercussió en la vida del nostre poble ja que durant aquells anys, La Torre de Fontaubella va tenir el cens d'habitants mes alt de tota la seva historia.

Segons el “NOMENCLATOR de las Ciudades, Villas, Lugares, Aldeas y demás entidades de población de Espanya” confeccionat per la “Dirección General del Instituto Geográfico y Estadístico” l'any 1888 hi havia a la Torre 375 habitants de dret i 484

habitants de fet. Al barri de Pradell hi figuraven 106 habitants de dret i 151 habitants de fet. Sumant doncs, el habitants de fet de La Torre i del barri, tenim que en aquell temps hi vivien 635 persones a La Torre.

Es evident que molta gent devia haver vingut a viure a La Torre pel fet de treballar al túnel.

Com es va portar a terme aquesta obra que va mobilitzar tanta gent?

Ens en podem fer una idea si repassem les dades que l'autor del projecte i director de l'obra, Eduard Maristany i Gibert, va reflexar fidelment en l'obra "EL TUNEL DE ARGENTERA" l'original de la qual es troba dipositada al Col·legi d'Ingeniers de Madrid.

UNA MICA D'HISTÒRIA

Després de la inauguració del primer ferrocarril de la península, la línia de Barcelona a Mataró, l'any 1849, es van construir, com era lògic, noves línees. L'any 1882 hi havia dos línees principals. Una la que unia Barcelona amb Madrid, passant per Lleida i Saragossa i l'altra que connectava Barcelona amb Extremadura, passant per Valencia, Múrcia i Andalusia.

No hi havia, cap línea que passés per la vall de l'Ebre i unís directament Barcelona amb Zaragoza. La companyia de ferrocarrils de Tarragona a Barcelona i França es va proposar obrir aquesta nova línea que seguís l'Ebre de Saragossa a Garcia i creuant la divisòria entre l'Ebre i el Francolí passés per Reus, Sant Vicenç, Vilanova i la Geltrú fins a Barcelona.

PROJECTES ESTUDIATS

El primer estudi de qué es té referència data de l'any 1864 en qué es va elaborar un avantprojecte per part de tres ingeniers de Camins Canals i Ports que no va trobar patrocinador. Entre 1864 i 1880 el banquer Sr. Salamanca amb negocis al camp del

ferrocarril, i una companyia formada per diversos propietaris de Reus van plantejar-se obrir aquesta línia, però els projectes no van tirar endavant.

L'any 1880 la companyia del ferrocarril de Valls a Vilanova i Barcelona va obtenir la concessió de la línia directa de Madrid a Roda i el 28 de setembre de 1881 va presentar un projecte, que contemplava travessar des de el Priorat al Camp de Tarragona amb un túnel de 7,7 Km. situat entre Capçanes i Pratdip.

La Companyia de Valls a Vilanova i Barcelona, que amb la concessió de la línia de Madrid a Roda, va passar a denominar-se “Ferrocarriles Directos de Madrid y Zaragoza a Barcelona” va patir diverses vicissituds i el projecte original es va desestimar.

El 7 de novembre de 1882 va presentar un nou projecte en el que la divisòria entre l'Ebre i el Francolí es creuava entre la Torre de Fontaubella i l'Argentera amb un túnel de 2,735 Km. Aquest projecte va ser revisat posteriorment i a l'estiu de 1883 el nou projecte contemplava un túnel de 4,050 Km. amb el qual s'evitaven alguns llargs ponts i altres túnels que eren necessaris amb la primera solució.

També durant l'any 1882 es va estudiar per una altra Companyia un projecte completament diferent que creuava la divisòria pel Coll de la Teixeta i l'any 1884 un nou projecte passava pel Coll d'Alforja.

Per tant, abans de la construcció del túnel de l'Argentera es van fer fins a vuit projectes distints, totes ells amb la finalitat de salvar la divisòria entre l'Ebre i el Francolí amb les millors condicions possibles.

Finalment un cop acordat el traçat pel lloc on finalment es va construir el túnel, la “Companyia de los Ferrocarriles Directos” va començar la construcció el dia 27 d'octubre de 1883 per la boca d'entrada (la situada a la part de la Torre) i el dia 25 d'octubre de 1883 van començar els treballs per la boca de sortida (la situada a la part de l'Argentera).

La “Compañia de los Ferrocarriles Directos” va tenir moltes dificultats econòmiques i des de que van començar les obres fins el dia 1 d'abril de 1887 només es van perforar 383 metres per la boca d'entrada i 287 metres per al boca de sortida.

A partir del dia 1 d'abril de 1887 es va fer càrrec dels treballs, la Companyia de ferrocarrils de Tarragona a Barcelona i França.

A partir d'aquest moment els treballs avancen a bon ritme i el 25 de març de 1890 es troben les dos galeries de perforació. El túnel va quedar totalment acabat el dia 30 d'agost de 1890 i el dia 7 de setembre d'aquest mateix any va passar-hi la primera locomotora. La inauguració de la línia amb el pas regular de trens es va posposar però, fins l'any 1892.

CURIOSITATS

La construcció del túnel, va ser, com dèiem, una obra molt complexa, que va obligar a contractar diferents empreses per tal de realitzar treballs de molt diversa indole i no tots centrats en la perforació de la serra.

Un d'aquests contractes va ser el signat amb l'empresa del Sr. Miguel Marsà i Vila, veí de Sarrià i que tenia com objecte la construcció del camí de la Comajoana. El contracte estipulava que el camí a construir havia de començar a l'entrada del túnel i fins al pou nº 3. L'entrada del túnel es refereix sempre a la situada a les dos boques, que es el punt on va iniciar-se la perforació. Des de les dos boques a l'estació va ser una construcció posterior que no formava part del projecte inicial i de la que mes endavant en parlarem.

Les característiques del camí havien de ser: 3 metres d'ample, conduir les aigües en els punts on es creuen races, construir un petit túnel, de 1 metre de diàmetre i 13,5 metres de llarg, per tal de creuar el barranquet situat a l'alçada del km.1,857, just abans d'arribar al pou nº 3. S'havien de construir també 4 apartadors de 20 metres de llarg i 6 metres d'ample. No sembla que aquests

apartadors s'arribessin a construir ja que no se n'observa cap traça en tot el recorregut.

El preu estipulat va ser de 5,75 pts. per metre lineal de camí. En aquest preu estaven compreses totes les obres d'explanació, construcció de marges i murs de contenció, llambordes, el petit túnel per creuar el barranc, etc.

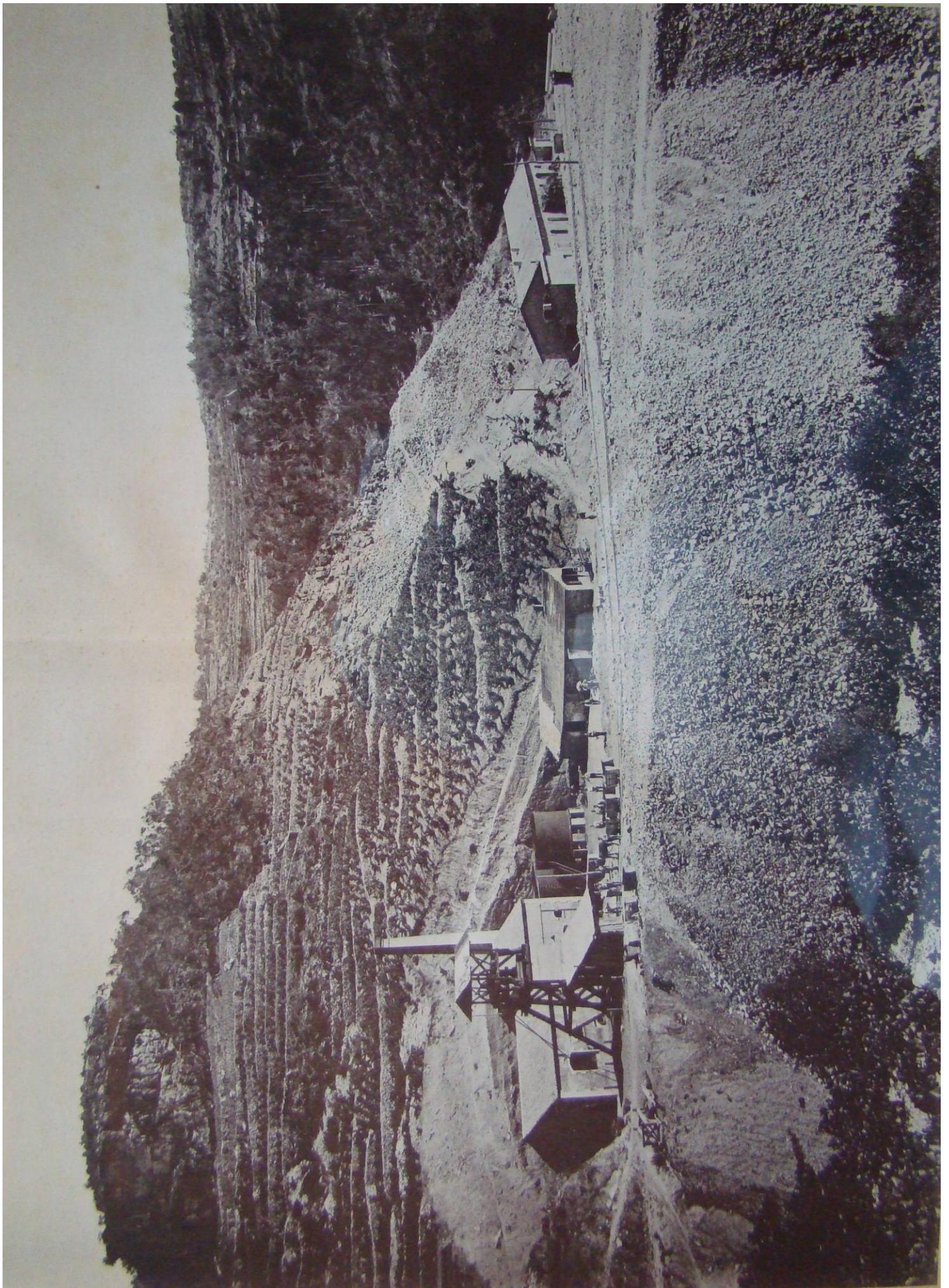
El termini donat al contractista per fer tot el camí va ser de dos mesos.

Sorprèn que amb els mitjans de l'època es poguessin comprometre a fer un camí d'aquestes característiques en tant poc temps, a més si tenim en compte les dificultats d'un terreny amb tanta pedra. I sorprèn més encara si tenim en compte que el contracte estipulava que el contractista, si no acabava l'obra en els dos mesos acordats en el contracte, estava obligat a pagar una multa de 50 pts per cada dia que passés dels dos mesos i de 100 pts per dia, a partir dels que en sobrepassessin mes de trenta del termini estipulat.

Si aquest tema us ha semblat interessant i us agradaria tenir-ne més informació, ens ho feu saber i l'inclouríem en posteriors comunicacions.

Des de la Casa de la Vila us desitgem a tots un bon estiu i una bona Festa Major.

La Torre de Fontaubella, juliol de 2008

Comajoana cap al 1890. Instal·lacions del Pou número 3. Es pot observar com els conreus arriben fins al prim de la serra.

